

Posudek vedoucího na diplomovou práci

Ochrana osobních údajů na internetu podle práva Evropské unie

Diplomant: Edita Krejčířová

Vedoucí práce: JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.

Obecná charakteristika práce:

Diplomová práce je věnována velmi aktuálnímu a živému tématu, kterým je v rámci právní regulace informačních technologií otázka ochrany osobních údajů. Cílem autorky bylo nalézt odpověď na otázku, zda jsou osobní údaje uživatelů internetových služeb v EU právem dostatečně chráněny. V zájmu konkrétnosti své analýzy, se autorka soustředila zejména na dvě moderní a stále více užívané technologie, cookies a cloud computing, tedy na analýzu toho, zda je cookie osobním údajem a zda je tento adekvátně chráněn, a dále toho, jaká je ochrana osobních dat uložených ve virtuálním cloudu.

Zvolené téma autorka nahlíží v historické perspektivě, resp. přes rozdíl mezi stávající a nově navrženou právní úpravou EU. Snaží se tedy ukázat, jak se právo EU v dané oblasti vyvíjí, a to jak přes definice obecných pojmů (osobní údaj, citlivý údaj), tak přes jeho dopad do regulace cookies a cloud computingu. Vedle této komparace stávající a budoucí právní úpravy se autorka snaží porovnávat regulaci obsaženou v pozitivním právu s realitou, tj. s problémy, které užití technologií jako cookies a cloud computing v ochraně osobních dat přinášejí.

Práce je rozdělena do dvou nosných kapitol, dále úvodu a závěru. První nosná kapitola je věnována osobním údajům na internetu dle stávající právní úpravy EU a druhá změnám této právní úpravy, tj. nově navrženému nařízení EU o ochraně údajů. V Úvodu autorka vymezuje cíle práce a metody, kterými chce v práci postupovat. Stanoví si hypotézu, na kterou pak v Závěru práce odpovídá.

Práce má 62 stran vlastního textu, je standardně opatřena podrobným obsahem, seznamem zkratk, přehledem použitých pramenů, abstraktem v českém a anglickém jazyce, také obrazovými přílohami. Je vybavena velmi rozsáhlým poznámkovým aparátem (220 poznámek pod čarou). Uváděné prameny zahrnují jak primární tak sekundární zdroje (86 položek), s převahou on-line internetových zdrojů, v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Přednosti práce:

Diplomantka si zvolila významné téma, které je, zřejmě pro svůj překotný vývoj a zacílení na mladou generaci, ještě málo zpracováno právní vědou. Jak autorka uvádí, komplexní

monografii na téma ochrana osobních údajů na internetu se jí nepodařilo nalézt ani v českém, ani v anglickém nebo francouzském jazyce. A lze dodat, že i kdyby ji našla, zřejmě by tato publikace vzhledem k výrobním lhůtám neodrážela plně aktuální stav problematiky. Autorka se proto musela vyrovnat s úskalím, že vedle právních aktů a stanovisek k nim, bylo třeba vycházet z kriticky probraných a hodnocených příspěvků, které se k tématu cookies nebo cloud computingu objevují z různých zdrojů na internetu. Je proto třeba ocenit odvahu, s jakou se diplomantka pustila do tématu, které nemá plně zformovanou názorovou základnu, osvědčené metody analýzy ani obecně přijímané vědecké autority. Dále je třeba vyzdvihnout to, že takto obtížně uchopitelné téma zvládla a zpracovala práci, která je odborná, přehledná, podepřená adekvátními argumenty a dovedená k jasnému (byť vzhledem k rychlosti vývoje technologií a pomalosti legislativního procesu) očekávanému závěru.

Cíl představit problematiku, ukázat na hlavní prameny úpravy a jejich vývoj, jakož i na problémy, které vyvolává překotný vývoj informačních technologií na poli ochrany osobních údajů – všechny tyto úkoly, které si autorka před sebe postavila, podle názoru vedoucího práce zvládla. I po formální stránce je její práce velmi kultivovaným právně-praktickým pojednáním, přesnost jazyka i čistota zpracování svědčí o tom, že autorka přistupovala k práci s náležitou péčí a zaujetím.

Nedostatky práce:

Práce dle názoru vedoucího netrpí zásadními nedostatky, které by ukazovaly na to, že by diplomantka zvolené téma nedostatečně prozkoumala, či výsledky svého zkoumání nedokázala náležitě podat.

Bylo by zajisté vítáno, kdyby autorka dohledala více judikátů, které, pokud ne v judikatuře SDEU (autorka uvádí k tématu tři), pak v judikatuře soudů členských států, nepochybně existují. Výklad, který je podán především skrze ustanovení předpisů, stanoviska Pracovní skupiny k čl. 29 a názory odborníků na internet, by byl nesmírně obohacen, pokud by v něm judikatura zaujímala větší prostor. Je však pravděpodobné, že tato judikatura není ještě nikde systematicky zpracována a její prozkoumání je tedy spíše doporučením, pokud by se autorka chtěla tématu dále věnovat v disertaci, a nejde tak o výtku nedostatku, který by snižoval kvalitu práce.

Jakkoli je zřejmé, že autorka chtěla napsat práci právně-praktickou (ukázat na praktické problémy a zjistit, zda je reflektuje aktuální a chystaná právní úprava), bylo by zajímavé, pokud by více prostoru věnovala poznámce z Úvodu práce ohledně střetu právních principů. Střet ochrany osobnosti s ochranou svobody informací je nepochybně velké téma současnosti a bylo by přínosné, pokud by autorka navrhovaná regulatorní řešení více nahlédla i z tohoto úhlu. Opět zde jde spíše o doporučení pro další výzkum, nikoli o výtku, neboť autorka již v Úvodu (s. 4) cíleně zaměřila svou pozornost jinam.

Celkové hodnocení:

Práci považuji za velmi kvalitní, diplomantka nepochybně prokázala očekávanou úroveň požadovaných znalostí a dovedností. Proto práci navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

Otázky pro obhajobu:

1. V práci uvádíte, že ani nové nařízení EU se nevěnuje výslovně jednotlivým technologiím (jako jsou cookies či cloud computing), takže neodstraňuje právní nejistotu s nimi spojenou. Nakolik je reálné a žádoucí, aby právní předpis vymezoval technologie, které se překotně vyvíjejí? Jaké řešení tohoto rozporu vidíte?
2. Pokud se právo být zapomenut stává základním právem všech, kdo přes internet sdělují a ukládají nějaká data, jaká povinnost a koho přesně tomuto právu odpovídá? Jde vůbec o reálně vymahatelné právo? Nejde o zásah do soukromí těch, kdo si z dostupného zdroje legálně něco stáhli?

Praha, 18. 7. 2013

Václav Šmejkal, v.r.